

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Miskolczi specialitások.

— Két czikk. —

II.

A föld valamennyi városa közt tudvalevőleg Konstantinápolyban vannak a leggyakoribb és legnagyobb tűzvészek. Oka ennek a szűk utcákban, a tulszultolt építkezésben, szóval a város rendezetlen voltában rejlik.

Nekünk is megvan kicsinyben a magunk Konstantinápolyra emlékeztető városrésznünk a Gordonban, melynek létesülése most élő emberek előrelátását dicséri. Sőt ez a városrész napjainkban is egyre növekszik, a nélkül, hogy fejlődésével, rendezésével valaki törődnék.

Kinek volt alkalmá tavaszi avagy nyári nagy szélvész mellett látni olyan tűzvészt, mely városrészeket, sőt egész városokat is elhamvasztott, az el sem tudja képzelni, hogy mi lenne a mi Konstantinápolyunkkal hasonló esetben.

Oltásról és mentésről egyszerűen szó se lehetne. Tűzfecskendőknek e közökbe való bevitele és használata majdnem lehetetlen, különben is teljesen utját állná a menekülő lakosságnak. A tűzoltóság teljes tehetetlenségre lenne kárhoztatva. Drágán kell ezt a rendezetlenséget előbb-utóbb megfizetni e városrésznünk. Most az emberi élet pusztul ott, de jön utána az anyagi vagyoni és s akkor majd helyre hozzák azt a hibát és mulasztást, melyet a városi patentirozott gondviselés a Gordon létesülése alkalmával elkövetett. Egyelőre marad tehát minden a régiben, mert hiszen a városnak körülbelül felét kellene kisajátítanunk, ha a rendezéskörül elkövetett hibákat helyre kellene hozni.

Ha majd a tűzvész egyszer „tisztult helyzetet” teremt, akkor megint beszélhetünk városrendezésről. Addig elégedjünk meg azzal, hogy az építkezési szabályrendeletek mellőzésével, a tehetősebbeknek megengednek mindent. Pl. hogy a fő-utcára épített új házuk homlokzatát az építkezési vonalon túl pár méterrel előre tolhassák s az utcát örökre elcsufítsák.

A külvárosok fejlődésével, úgy látszik, nem törődik nálunk senki, pedig érdemes volna olykor ide is ellátogatni. Városunk fejlődésében a bennszülött lakosság szaporodásán kívül nagy szerepe van a beköltözködésnek is. Munka reményében főképp a szegényebb falusi nép költözködik be és lakást vesz magának a város szomszédságában található pinczékben.

Igy keletkeznek aztán Miskolczsal kapcsolatban földalatti városrészek, hol a tudatlansággal párosult nyomor elrejtőzik, teng és állítólag emberi életet él. A szőlők elpusztulása tönkre tette a pinczék értékét. A beköltözködők 25—30 forintért vesznek egy pinczelyukat, váganak az ajtajára akkora rést, hogy elfér egy ablaktábla; kályha-felét tákolnak össze s ennek csövét egy falba vésett nyíláson szabadba vezetik és készen van a lakás. Nedves, egészségtelen ugyan, hol mint pinczében téiben a virág, sápadt, beteg a gyermekserég, de azért mégis csak lakás. Véd erő és hideg ellen s hozzá megvan a Gordon felett az az előnye, hogy teljesen tűzmentes.

A Dani-völgy, a Kőporos, úgy tudom, régebben épültek, de most is gyarapodnak, fejlődnek háborítatlanul. És fejlődésük ösztönt ad más hasonló utcák és városrészek keletkezésére. Ez előtt 6 évvel például híre sem volt a Pacsirta-utcának, s ma 25—30 lakás áll ott, a Danivölgyiek mintájára. A lakók egy része földalatti pinczékben él, másik fele, a régi borházat alakította át lakássá, vagy pár méter nagyságú odut tákol össze magának. Szűk udvarán, mely alig pár méter, ott él a tyukja, disznója is. Illem helye a legtöbb lakásnak nincs, de ott van egy partoldal, hol az emberi ürülék a lakásokból és udvarból kidobott szeméttel felhalmozva erjed és messze büzlik.

Igy van ez a Danyiban és a Kőporoson is. Az a nemtörődömség, melylyel e városrészek fejlődését nézzük, korántsem indokolt. Eltekintve a humanizmus szempontjaiból, rá kell utal-

nunk arra is, hogy ilyen szemét városrészek keletkezése a tisztább városrészek (ha ugyan ilyenről szólhatunk!) közegészségügyét állandóan veszélyezteti.

A diphtheria, scharlach, tífus, hogyan pusztuljanak ki innen, mikor a nevezett városrészek lakói, mint cselédek, napszámosok, favágók állandóan érintkeznek a lakossággal? Mikor e szerencsétlen *barlanglakók*, e degenerált, negyedkorivá visszafejlődni készülő emberek, bacillust tenyésztő telepeket rendeznek be szemétdombokból a lakásuk körül, s tenyésztüket széthurcolják. Elképzelhetlen, hogy egy pestis járvány alkalmával mi történnék városunkkal. Oroszországban radikális kurával gyógyítják az ilyen járványt. Ki parancsoltatják a lakosságot ta piszkos falvakból és felgyújtják az egész falut. A mi viszonyaink mellett még az orosz draktikus védekezést sem lehetne alkalmazni, mert hiszen a pinczéket felgyújtani nem lehetne.

E városrészek közegészségügyi viszonyainak javítására mégis csak tenni kell valamit. Ki kell mondani, hogy a szemetet a domboldalokra kidobni, felhalmozni nem szabad, hogy annak kihordatásáról a lakók gondoskodni kötelesek. A mezők közelsége miatt ez nem is ütközik nehézségbe, mert hiszen a szemét ott mint trágya értékesíthető. Rá kell szorítani őket, hogy ha már a lakások körül nincsen erre hely, az oldalon lévő szabad térre közös árnyékszékeket állítsanak s azoknak időközönkénti kihordatásáról gondoskodjanak.

A pinczevárosrészek továbbfejlődésének az utját haladéktalanul be kell vágni. E célból az udvarnak szánt tér nagyságát szigorúan körül kell irni és ki kell mondani, hogy épület nélkül pusztán pinczébe költözködni jövőre senkinek sem szabad. A lakásépítés körül szigorúan szem előtt kell tartani a közegészségügyi követelményeket és nem szabad egészségtelen lakás építését, se az abba való beköltözködést megengedni. S végre is szemétkihor-

Rosenberg Mór

női-divat-, vászon- és fehérnemű áruháza

Miskolcz, Széchenyi-u. 49. sz.

➡ A legnagyobb választék kész női blousokban. ➡

Mosó blousok — „ 60 kr.-tól. Szövet blousok 1 „ 20 kr.
Batiszt blousok 1 frt 20 kr. Selyem blousok 3 frt.-tól.

Nagy választék szőnyeg-, függöny- és ágyterítőkből. Kész női és férfi fehérneműek nagy raktára.

~ Pontos kiszolgálást! — Cseső árak! ~

dásra és árnyékszék építésére kell kötelezni az esetleges új lakókat.

Mert a Pacsirta-utca példáját imé követi a Veres templom alul fekvő pinczesor. *Sőt az Avason is veszedelmesen szaporodnak mára pinczelakások* és büzlük városunknak ez a felséges pontja az onnan kiáramló rondaságtól. Pár gondtalan évtized még s az Avas nagy részét birtokukba veszik a barlanglakók. Akkor a bűz és a veszélyes közbiztonsági állapotok minden halandót, talán az éneklő madarakat is elűzik onnan.

Végül még egyet. Szemetet utcák feltöltésére száz szekér számra felhasználni, *mint az nálunk hivatalos meghagyásból történik*, Teheránon innen sehol sem szokás.

Az üzletvezetőség jubileuma.

Miskolc város közönsége a mai napon ünnepnapra virradt. Az államvasuti üzletvezetőség ugyanis a mai napon ünnepi Miskolcon való működésének 10-ik évfordulóját.

Ezen a napon az üzletvezetőség tiz vármegye területére kiterjedő nagyszámú tisztikara és alkalmazottjai mind összejönnek Miskolcon, hogy a tiz esztendei együtt működés magasztos érzelme által áthatva örömmünnepet üljenek.

Midőn ennyi derék, intelligens polgára hazánkban ide ünnepelni jön; ez az ünnep nem hagyhatja hidegen Miskolc város közönségét sem. Részt kell abban vennie városunk minden számottevő polgárának szívvél, lélekkel.

Igaz ugyan, hogy mi mint egy ellenzéki politikai párt organuma, az üzletvezetőségre néha úgy öt esztendőben egyszer megszoktunk haragudni. De nem nagyon. Haragunk csak egy napig tart. Azután kibékülünk. A legutóbbi választás alkalmával már nem is hara-

gudtunk, mert az államvasutak derék tisztviselői velünk örültek, velünk lelkesedtek a szerencsés választás eredménye fölött. Ma tehát már politikai tekintetben sem zavarja közöttünk semmi a teljes békét és testvéri egyetértést.

Ha azután elgondoljuk, hogy az üzletvezetőség nagyműveltségű tisztikara és derék alkalmazottjai, — midőn itt a nemzeti munkának egyik legfontosabb ágát: a közlekedés nagy horderejű szolgálatát teljesítik — mily jótékony befolyással vannak városunk kulturális fejlődésére, kiváló szaktudásukkal mily hathatós erővel munkálkodnak közintézményeink, jövőre kiható alkotásaink sikerre vezetésében; akkor valóban kalapot kell emelnünk mindnyájunknak az üzletvezetőség és annak minden alkalmazottja előtt. És mi hisszük is, hogy Miskolc város polgárai átértik és átérzik ebben a pillanatban azt a magasztos feladatot, melyet a miskolci üzletvezetőség körünkben teljesít és a mai napon szívvél, lélekkel együtt örül és ünnepel az ünneplőkkel.

Ilyen gondolatok és érzelmek között üdvözljük mi ma a közöttünk élő és a városunkba sereglő ünneplőket. Legyen ez a mai nap az öröm, a szeretet és a béke magasztos ünnepe!

*

Az ünnepély egyes részleteitől előzőleg már megemlékeztünk. Hogy azonban a közönség az ünnepély minden részletéről tájékozva legyen, annak programját itt közöljük:

Ma azaz május hó 3-án délelőtt 10 órakor az üzletvezetőség központjának hivatalnokai, altiszti és szolgaszemélyzete, ugyszintén a a külszolgálati alkalmazottak küldöttségei Görgey László üzletvezető vezetése alatt a miskolci mindszenti plébánia templomában tartandó hálaadó istentiszteleten jelennek meg. Az altisztek és szolgák a gömöri pályaudvaron gyülekeznek és onnan 9 óra 45 perczkor zárt sorokban vonulnak a templomba. Az altiszti rangban lévő külszolgálati főnö-

kök (állomási előljárok, fűtőház és szertárvezetők), valamint a központ teljes létszáma és a külszolgálati hivatalnok urak az üzletvezetőség központjában gyülekeznek. A külszolgálati altisztek és szolgák, a mozdonyvezetők és fűtők kivételével, csakis egyenruhában vehetnek részt a menetben.

Az ünnepi „Te Deum“ után, — melyet Blazsejovszky Ferenc apátplébános celebrál fényes segédlettel s melyen a miskolci kórus daláregylet ad elő betéteket s az offerorium alatt Lányi Ernő, a miskolci zene-konzervatórium igazgatója és Eder Gyula máv. ellenőr Händel világhírű szerzeményét (Largo) játszik. — Görgey László üzletvezető fogadja a központi, külszolgálati hivatalnokok, a műhelyek, a pályorvosok, az altisztek és szolgák, továbbá a miskolczi máv. iskola és a miskolczi máv. altisztkör küldöttségeit. Az egyes küldöttségek vezetői: Stankovits Miklos főfelügyelő, üzletvezető helyettes, Legányi Károly főmérnök, kassai osztályfőmérnök, Krón Ignác főmérnök, a miskolczi műhely főnöke, dr. Goldberger Miksa orvosi tanácsadó, Bacsó Pál mozdony-felvigyázó a kassai fűtőház vezetője, Kiss János miskolczi váltóór, Hetényi Bódog iskola-igazgató és Krösz Elemér távirtdafelv., a miskolczi altizsi kör elnöke.

Délután 4 órakor a „Borodmegyei Nőegylet“ rendkívüli díszközgyűlést tart a miskolczi megyeház nagytermében, mely alkalommal a „Vasutasok Családi Naptárának“ 1902. évi szerkesztő-bizottsága 3000 koronás alapítványt tesz le a jubileum emlékére, Görgey László nevére. Az alapítvány kamataiból egy vasuti árva leány fog fölneveltetni a Nőegylet árvaházában.

Este 8 órakor lakomára gyűl az ünneplő közönség a Korona szálloda termeibe.

Az igazság győzelme.

Jóleső érzéssel értesülünk, hogy a miskolczi zsidó hitközségnek április 27-én tartott közgyűlésében elvégre is győzött az igazság, midőn a közgyűlés elhatározta, hogy ezután *mindkét imaházban csak magyar nyelvű hitkönyveket lehet tartani.*

Ha ezt a hirt egy magyar ember olvassa, a ki csak körülbelől is tájékozva van az iránt, hogy Miskolc minő magyar vidéknek

TÁRCZA.

Az én estém.

— Elbeszéli egy boldog család-apa. —

Elvégeztem a napi munkámát, este van; most már, ha nem bántotok, boldog vagyok.

Mindenki csendes legyen, ne csivakodjatok; úgy boldogan fekszem le.

Sokat tusakszom a szenvedésekkel, csalódásokkal, és győzők felettök; egész napi munkám után: este, boldog vagyok.

Egész nap szívesen szenvedek. Nem rettenek vissza semmi bajtól. Bemennék még az oroszlan-ketreczbe is, ha úgy kellene a kényerem keresni.

Csak este csend . . . csend legyen körültem. Még a gyermek sírás is pokoli zaj nekem: este.

Egész nap mindent eltűrök. Jöhetnek a kontósok bátran, lejáráhat a váltóm, és beszélhetnek az iroda-ablakon, hogy láng borítja felettem a házat: én annyit se ijedek meg, mint az oroszlan az egértől; minden csapásra az egész valóm csupa valóságos Szibéria marad. Egy szóval, velem van egész nap hidegvérűségem, de már este a tulajdon

feleségemet, ezt az angyal-falatot magát is négybe vágnám, ha megharagítana.

Este engemet a legcsekélyebb is boldogít; és viszont a legkisebb zokszó is felfogat.

Tehát este, örizzekdjék tőlem minden . . .

*

A kis mama, a kit én úgy imádom, mint a szerelmes poéták a holdvilágos éjszakát, rettenetes kedvembe jár este. A kandalló tüze vigan lobog. Előtte ül a kis, aranyfeleség; alacsony zsámolyra telepedve varr és dudolva királykodik trónusán az apróság között, s mig gyorsan villog piros újja hegyén a tű addig ki-kicsap teljes hanggal ajkán a dal: „Kis csolnakom a Dunán rengedez“ . . . És folyik mind-mind magasabba emelkedve, az ábrándos, éltető ária!

Az apró világ is úgy elmulat.

A legnagyobb nebuló, a 10 éves Marcsa már elvégezte leczkélését az az iczi-piczi Ilkának gyűszűt perget a padlón; a kis eleven rivó baba úgy-úgy felkaczag az apró figurán, miközben egy kiflidarabot majszol.

A Sanyika falóvának meg kitört a farka, azt kalapálja bele.

Zsuzsika meg hatalmas tüzzel szavalja: „Itt az ürge, huh mi fürge“ . . .

Gyönyörűséges khaosz foly össze az egészből.

Én pedig felhagyva a gonddal és a bajszom tipkedésével, elmerengek a családi képen és lassan belemerülök ama szürke ködbe, a mi hátam megett elmaradt, előttem pedig kitárult. T. i. a multba és jövőbe nézek. Ez a köd minden este olyan édesen, egyformán a lelkemre ereszkedik . . .

Ilyenkor meguszolhatná nekem holmi családaltalan király a koronáját!

*

Marcsa rossz leány. Ma este is árulkodott a mamára. Megmondta, hogy olvasott délután, a helyett, hogy uzsonát adott volna neki. A nagymama pótolta ki az egészet egy jó darab tejeles kenyérral.

A mamának ellenben az a panasza Marcsára, hogy kendő nélkül járt kint ma este is. Meg is fázott. Szörnyen köhög. A hideg szél átfűtta.

— Takaródz be Marcsa! kiáltok rá.

Marcsa lehuzódik a takaró alá.

Csak köhög.

— Mama! a csikos kabátom zsebében fejtettem a fekete cukrot, add ide, szólal fel a kis göthös, de a mama a Magyar Nők Lapjába mélyedt a varrásból.

— Mama! nem hallasz? zugolódok rá.

A mama ledobja a könyvet; nyelvelve, patogva adja oda a cukrot.

a góczpontja, sőt a felvidék egyik élénk forgalmu, nagyobb emporiuma: lehetetlen, hogy ámulva ne kérdené: hogyan? hát ez eddigelé talán másképpen is lehetett? Hát bizony mi tudjuk, hogy miképpen volt. Tudjuk, hogy ezt a derék reformot nem a hitközség teljes egészének spontán hazafias lelkesedése szülte. Hosszu harcok előzték meg.

Mi hoztuk először a nyilvánosság elé azt a fonák, szégyenletes dolgot, hogy egy ilyen nagy magyar városban ilyesmi még megtörténhetik. Azután jött a pör, ki-kilökve a nyilvánosság elé a maga izetlenségeit. Mig végre a nyilttérben megjelentek azok a nyilatkozatok, a melyek minden jó izlésű ember lelkében kínos megdöbbenést keltettek, elannyira, hogy hátborzongató sóhajtással kivánták, vajha ez az ügy ne fejlődött volna ennyire! . . .

Most már meg van a béke, a magyar nyelv diadalmasan bevonult mindkét izr. imaházba. És ezzel győzött az igazság, a mi igazságunk!

Mi ezt jóleső megnyugvással vesszük tudomásul. Nyugodt örömnk nem tör ki a magasztalás extázisában, mert hiszen a magyar nyelv jogosultsága a nemzeti műveltség olyan elemi követelménye, hogy az előtte való meghódolás külön dicséretést nem kívánhat. Mi a nemzeti műveltség ezen elem, követelmények jogosságát vitattuk s ha ez most eléretett, végeztünk, rendben vagyunk.

Mindössze is azt nem értjük, hogy mi szükség volt olyan támadásra, a minőben a mi első felszólalásunk annak idején részesült? Mi szükség volt olyan „brutális kirohanásra“, a melynek a „dologra és műveltségre képtelenek“ fajta szólama — ha ugyan volt valami veszedelmes e lövegben — csak visszafelé sült el és sebezhető? Arra bizony semmi szükség sem volt! Mi akkor is nyugodtan megállottunk igazaink mellett és most is, midőn azok teljes győzelmét hirdetjük, nem esünk önkívületbe az e

felett való örömnkben, mivelhogy akkor is tudtuk, hogy nekünk győznünk kell. Mert tudtuk, hogy nekünk igazunk van és hogy csak nekünk van igazunk.

Végső szavunk sem lehet más, mint az az óhajlás, hogy e győzelem nyomában igaz béke fakadjon, a melynek áldásait: a magyar nyelv és nemzeti műveltség terjedését és megszilárdulását egy szívvél-lélekkel kívánjuk mindnyájan, mint a nemzet ihletett költője mndja:

„Minden ember legyen ember
És magyar,
A kit e föld hord s egével
Bétakar.“

Kiss Lajos.

A városi képviselőválasztások.

Miskolcz város képviselőtestületének választott tagjai közül ötvennek, vagyis a választott tagok felének mandátuma lejár. Ezek helyének betöltése iránt dr. Tarnay Gyula alispán már megtette a törvény értelmében szükséges intézkedést. Erre vonatkozólag a következő rendeletet adta ki:

Miskolcz város képviselő testülete 53/kgy. 802. sz. a. kelt határozatával a városi képviselő választó kerületek beosztásáról megfelelően intézkedvén, a lejárt megbízatás folytán megürült képviselő testületi tagsági tiszteknak választás utján leendő betöltésének határidejéül az 1886. évi XXII. t. cz. 47. §-ában gyökerező jogomnál fogva f. évi május hó 13-ikát tűzöm ki.

Fölkérem Soltész Nagy Kálmán urat, mint a választások vezetésére törvényhatósági bizottságunk által kiküldött elnök urat, hogy ezen határidőnek megfelelő közhírré tétele iránt intézkedni sziveskedjék.

Az igazgató választmányba Pataky Sándor és Radvány István urakat nevezem ki és őket ezen tisztességgel járó teendők ellátására ezennel felhívom.

Miről tudomás és további megfelelő eljárás végett Miskolcz város t. képviselő testületét értesitem.

A választásra vonatkozólag a függetlenségi és 48-as párt, valamint a szabadelvű párt végrehajtó bizottsága — a mint azt

már annak idején közöltük — a maga kebeléből minden választó kerületbe jelölteket állított. A két politikai párt jelölése mellett a miskolczyi polgár párt is akcióba lépett s tekintettel arra, hogy a városi képviselőtestület kebelében az iparos és kereskedő, valamint a földmives osztály is megfelelő számmal képviselve legyen, szintén jelölteket állított. A polgár-párt figyelemmel volt a két politikai párt jelöltjeire, a menyiben a maga jelöltjei között meghagyta azokat, a kiknek személyében a polgárság érdekeinek lelkes védőit látja. A polgár-párt jelöltjei a következők:

Az I-ső kerületben rendes tagoknak: Szombathy Sándor, Gelbman Mór, Braun Jakab, dr. Hercz Ödön, Putnoki Antal és Máthé Ferencz; póttagnak: Bátorffy Ferencz, Fischer Dezső és Sidlauer Ignác.

A II-ik kerületben rendes tagnak: Fekete Bertalan, Sammler Ignác, Wassermann Jakab, Ruttkey Menyhért, Vidats János és Krón Ignác; póttagnak: Balogh Péter, Gombár János és Szepcsik József.

A III-ik kerületben rendes tagok: Tóth Dániel esperes, Mayer József, Braun Gyula, Kerekes Miklós, Viszlai József és Polláček Arnold; póttagnak: Kardos Arnold, Pollák Karoly és Gebe Endre.

A IV-ik kerületben rendes tagnak: Porcs János, F. Tóth János, Lőrincz József, Schlésinger Ármán és Megay Róbert; póttagnak: Nagy Sándor, Klein Emil és Rác János.

Az V-ik kerületben rendes tagnak: Buday József, Görgey Márton, Kasza József, Gálffy Ignác, Doma István és id. Fajtsik József; póttagnak: Thury József, Beregszászy Károly és Pethő István.

A VI-ik kerületben rendes tagok: Dr. Németh Imre, Szathmáry József, Bizony Ákos, Sikorszky Gyula, Szatay Károly és K. Papp László; póttagnak: Deszberg József, Majoros János és Zsóry Tóth János.

A VII-ik kerületben rendes tagnak: Dr. Szentpály István, Hercz Sándor, Karla Bertalan, Szlavkovszky Imre, Friedmann Gyula, Wechsler Simon és Baruch Gyula; póttagnak: Kohn Miksa, Csorba György és Fantoly János.

A VIII-ik kerületben rendes tagok: Oberländer Antal, Cseh István, Gáspár Lajos, dr. Frankfurter Sándor, Csorba István és dr. Pfliegler Imre; póttagnak: Sonkoly Pál, Vadnay György és Hochman Jakab.

A választó polgárok előtt tehát eddig háromféle névsor van. Válogathatnak benne tetszésük szerint. Nem akarjuk senkinek akaratát, szabad meggyőződését befolyásolni. Csak annyit mondunk, hogy minden választó polgár, a mikor a szavazó urnához járul, tegye szívére a kezét és azokra a jelöltekre adja szavazatát, a kik a közérdeket lelkükön viselik, a kik tudnak is, akarnak is a város jóléte és boldogulása érdekében munkálkodni. Igyekezzenek azon, hogy a képviselőtestület olyan legyen, a melyik nem klick rendszerűt szolgál, nem az atyafiságos érdekek istapolója lesz, hanem a melyik Miskolcz város jövő fejlődését és haladását előmozdítani képes lesz.

Liberális.

— Ne! máskor, ha kendő nélkül mégy ki, megfojtalak.

— Huh mit beszélsz? ugrok fel ingerületen.

— Te meg hagyj békét, had olvasok egy kicsit, mondá a kis . . . angyal-feleség. Egyszer az a bajod, hogy olvasok, máskor meg szemrehányod, hogy nem vagyok „olvasott“. A minap is egész társaság előtt rám piritotál, egészíté ki.

Mikor kibeszélte magát, leült és tovább olvasott. Marcsa pedig csak tovább köhögött.

Én nem fogtam feljebb. Belenyugodtam a Magyar Nők olvasásába, meg a köhögésbe.

— Vízre kérek! mondá a szikra Sanyi.

— En is, hozza Marcsa.

A kis eleven siróbaba meg, sirva kezdett hozzá kontrázni, hogy diónyi lába kibujt a takaró alól.

— Takarj be! sivikolá.

A kis kölköntyük nálam valóban ama nagy családból valók, mint a kiket úgy szoktak emlegetni, hogy „kilenczen háltak egy ágyban“.

Mind együtt, egy darabban terül nálam az apró sarjakat nevelő meleg-ágy. S bármelyik békétlenkedjék, egy minutum alatt oldalba sürgönyözik egymást.

Rettenetes egy élő gyermek-telep ez.

Most is, elkapja a nyújtott vizes kancsót, a másik is szomjas; rángatja emettől; végre aztán ugy igazítják el a dolgot, hogy az egész kancsó vizet az ágyba döntik.

Beáll aztán a koncert.

Felséges! mondhatom.

A feleség csak az olvasásba mélyed . . .

En pedig a fogam között rögtönözök egy esti csöndes miatyánkot. De nem török ki. Nehogy kiessenem e véghetetlen boldogságból.

Barta Jenő
női divat- és vászonáruháza
MISKOLCZON.

Egy helybeli öcczég csődtömegének egy részét igen olcsón átvettem és a mig a készletből tart, igen olcsón kiárusítom.

1 vég finom vászon	3-50 kr.	Szőnyegek 25 krtól feljebb.
Finom Levantine	mtr. —25 „	2 ágy és asztalterítő, finom
Francia Delaine	—50 „	1 kész alsó lepedő egy szőlben
Francia Pique	—35 „	Lyoni selymek fekete mintázott
Legujabb angol zephier	—28 „	Francia Pongies ruhára

Jó alkalom az olcsó bevásárlásra!

UJDONSÁGOK.

Első május.

Vége a poézisnek. A mi ezelőtt még pár évvel is az ifjuság s a tavasz ünnepe volt, az a nap ma már a társadalom legnagyobb osztályának, a munkás-osztálynak lett ünnepnapja.

Mi még a május-galyat csak azért szedtük, hogy az iskola falát földiszítve, a tavasz megérkezését hirdessük vele; ma már a májusi lomb a vérpiros szalaggal egy nemzetközi symbolum s a szocializmus ünnepét jelenti.

A szocializmus eszmék nálunk, a külföldi agitálás s a belföldi szomorú gazdasági viszonyok folytán, napról-napra jobban terjednek. A mily mértékben emelkedik a munkahiány s a mily mértékben nehezebbé válik a megélhetés, ugyanazon arányban növekszik a kivándorlás s terjed a szocializmus.

Tagadhatatlan, hogy a józan szocializmusnak sok üdvös követelménye van. Any nyira üdvös, hogy több pontját minden Európai állam és társadalom részben vagy egészen már megvalósította vagy legalább is letette azt az alapot, a melyre aztán építeni lehet.

A kötelező munkás biztosítás, a munkás betegpénztárak és a munkaközvetítők, a munkás lakás kérdés rendezése és a foglalkoztató műhelyek, a szaktaufolyamok, ingyenes népiskolák, a kisdéd-óvók és lelenczházak, népkonyhák és a munkás védő törvények mind olyan dolgok, a mik nálunk is, másutt is már létesítve vannak s hogy működésük áldásos és eredményes, azt a mindennapi élet lépten nyomon igazolja.

Mindenesetre nagy és szép feladat vár még e téren államra és társadalomra egyaránt. De a munkás népnek is tekintetbe kell venni, hogy ezek a reformok csak a többi osztályok létezésének veszélyeztetése nélkül, fokozatosan valósíthatók meg.

De mindezek fejében joggal követelheti az állam a munkásoktól azt, hogy a magyar munkás a létfeltételeinek megkönnyebbitésére irányzott küzdelmeiben hazafiás, nemzeti alapon álljon. — Az *internacionális irányu szocializmus kivihetetlen utópia*; nemzeti összetartozás nélkül sem állam, sem társadalom nem létesíthető; s egy anarchikus emberi tömkelegben az erősebb joga uralkodna, a melyben a gyengébb nemcsak a megélhetéstől, de az élettől is büntetlenül megfosztható.

Hogy csak a nemzeti alapon álló józan szocializmusnak lehet jövője, arra a legjobb példa a német birodalom, a hol úgy a szocialisták, mint a birodalmi képviselők is, elhagyva a nemzetközi ábrándok süppedékes talaját, majdnem kivétel nélkül szigorú nemzeti alapon állanak.

Átérve a csütörtöki miskolczi munkás-ünnepre, ez minden különösebb intermezzó nélkül, kissé hangosan bár, de békésen folyt le.

A szocialisták délután 3 órakor gyülekeztek a Szelesen. A rendőrség azonban nem engedhette meg a gyűlés megtartását; s mikor az első szónokot, — a ki tulságosan izgató szellemű beszéddel akarta lecsillapítani a népet, — erővel akadályozták meg a beszédjében, kitört a vihar. Mikor aztán a tömeg mind fenyegetőbben viselkedett, a rendőrség kissé túlerélyesen lépett föl, hogy szétoszlassa a népet.

A tömeg zajos abzugolás és fütyülés között vonult a Kazinczy s a főutcán végig, majd az Erzsébet téren át az Avasra húzódott föl. Különösebb baj vagy rendzavarás nem történt sehol, egy-egy tulbuzgó rendőr ugyan szörnyen harcziisan villogtatta a kardját vagy mutogatta a karikását, azonban tettelegességre nem került a sor.

Mindenesetre a tegnapielőtti zajongásnak is alapjában véve a rendőrség volt az oka. Egy kissé tapintatosabb bánásmóddal elejét

lehetett volna venni annak, hogy a tömeg ilyen felizgatott hangulatban vonuljon végig a főutcán. — Az meg egyenesen komikus volt, hogy egyes üzletek és kirakatok vasrollóit akkor bocsátották le, mikor a nép már régen elhaladt előttük.

Körülbelül egy óra múlva még egy imponáns tüntető-sétát rendeztek a főutcán munkásaink, s aztán 6 óra tájban csendes lett minden.

Hogy a nap és este minden különösebb baj nélkül mult el — az a mi munkásainknak csak becsületére válik. *Kopácsy Béla.*

— **Személyi hírek.** *Kun Bertalan* ev. ref. püspök gyöngékedése miatt Budapestről, az egyetemes konvent üléséről szerdán délben váratlanul hazaérkezett. A köztisztviselői álló főpásztor ma — mint örömmel értesülünk — egészen jól érzi magát. — *Báró Vay Béla* valóságos belső titkos tanácsos budapesti lakásán súlyos betegen fekszik. Az agg főurat — mint sajnálattal értesültünk — szélhűtés érte. A szomorú hír vétele után *báró Vay Elemér* vármegyénk főispánja édes atyja ápolására szerdán Budapestre utazott.

— **Városi közgyűlés.** A kedden délután félbeszakadt tárgyalást szerdán, e hó 30-án folytatta a városi közgyűlés. A képviselő-testületi tagok oly kevés számban jelentek meg, hogy ez a szám szánalmas ellentétben állott a napirenden lévő nagyfontosságú tárgyalással. Alig huszan jöttek össze a városatyák. Ezek azután végeztek a *szervezeti szabályzattal*. Ki is végezték alaposan. A tárgyalás menete nagyon kedélyes és barátságos volt, csak az hiányzott, hogy rá nem gyújtottak szivarra vagy pipára a városatyák. Néha ötven-hatan is beszéltek egyszerre, elannyira, hogy olykor azt sem lehetett tudni miről van szó. A gyűlés lefolyásáról rendes referátát hozni nem lehet, mert a tárgyalás mindennek nevezhető, csak nem parlamentárisnak. A nagy zsongásból néha-néha ki pattant egy-egy sikerült és kevésbé sikerült viccz, a mint azután mindenki nevetett. A kedélyes tárgyalásnak az lett a vége, hogy a szervezeti szabályzatot, valamint a fizetések rendezéséről szóló javaslatot nagyon kevés változtatással elfogadták. Ezek a javaslatok a felsőbb hatóságok jóváhagyása után lépnek életbe.

— **Katonai előléptések.** A májusi előléptések alkalmából minket miskolcziakat érdeklőleg a következő előléptések történtek. A gyalogságnál: *Pichler Vilmos* alezredes a helybeli 65 gyalogezredtől a 19 gyalogezredhez ezredessé, *Seipka József* 73 számú és *Márk József* 77 számú gyalogezredbeli I. oszt. századosokat a 65 számú gyalogezredhez *őrnagyokká*: a lovaságnál: *báró Mylius* és gróf *Zedtwitz* alezredeseket ezredesekké. A honvédségnél *Géczy Iván* százados a miskolczi 10. honvédgyalogezrednél I. oszt. százados, *Martin Károly* 5 gy. e. főhadnagy, *Seydl Frigyes*, *Henel János* 65 gy. ezredbeli főhadnagyokat II. oszt. századosokká, *Pauks Vilbald* hadapród tiszthelyettes hadnagygyá és *Viliger Károly* főhadnagy kezelő tisztet II. oszt. százados kezelő tiszté, nemes *Nicoladoni Henrik* ezredes az 5. számú gyalogezredtől a 44. gyalogezred parancsnokává helyezte-tett át. — Az ez évi májusi előléptések során Ő felsége városunk jeles szülöttét *Nagy Pál* honvéd vezérkari százados vezérkari őrnagygyá nevezte ki. Az ifju őrnagy városunk köztisztviselőiben álló polgárának, idősb *Nagy Péter* nyugalmazott gőzmalmi tisztviselőnek egyik, fia a ki a bécsi hadi iskola kitűnő növendékéből lett honvédségünk vezérkarában százados s most ugyanezen testületben a törzstisztek sorába lépett elő.

— **Halálozás.** *Ráth Károly*, az országos iparegyesület elnöke, a budapesti kereskedelmi és iparkamara alelnöke, kir. tanácsos, f. május 1-én Budapesten meghalt. Az elhunyt neve össze van forrva a magyar ipar újjászületésével s mindazon mozgalmakkal, a mi a legutóbbi időkben a kis ipar reor-

ganizációja érdekében megindult. Munkás élete folytonos küzdelem volt a nemzet s az iparos osztály érdekeiért; tevékenysége eredményes és áldásos volt s halála nagy veszteséget jelent a magyar kisiparra. — A temetést a budapesti Iparegyesület és Kamara rendezik együttesen; a miskolczi ipartestületet a gyász-szertartáson *Putnoki Antal* alelnök fogja képviselni.

— **Májusi ájtatosságok.** A miskolczi róm. kath. templomokban, valamint a felsőbb leánynevelőintézet kápolnájában a májusi ájtatosságok csütörtökön, e hó 1-én vették kezdetüket. A májusi ájtatosságok az egész hónap folyamán az esteli órákban tartanak.

— **Szerenád.** A miskolczi üzletvezetőség jubileumi ünnepélye tulajdonképpen már tegnap este kezdődött. A vasuti alkalmaszattak este 8 órakor 200 lampion fénye mellett vonultak a város legnépesebb utcáin végig a hadastyán-egylet zenekarának játéka mellett *Görgey László* üzletvezető lakása elé, a hol a műhelyi dalkör szerenádát adott. A dalkör *Ruttkay Menyhért* karnagy vezetésével mellett a „*Finn zene*“, *Thern „Dalünnepeken“* és *Engesser Mátyás „Szerettelek“* című kardalát adta elő nagy hatás mellett. A sikerült dalokat a jelenvolt óriási közönség zajosan megéltjezte. A menet ezután a hadastyán egylet zenekarának játéka mellett elvonult.

— **Kinevezés a csendőrségnél.** *Bassler János*, a miskolczi szárnyparancsnoksághoz beosztott m. kir. csendőrtiszt helyettes csendőrhadnagygyá neveztetett ki s egyidejűleg Nagyváradra áthelyeztetett.

— **Lakásváltozás.** *Dr. Bodnár J.* egyetemes orvostudor, az ideg-és bőrbetegségek speciális orvosa, lakását *Városház-tér 7. sz. a. tette át.* (Szeremley-ház.)

— **Katonatisztek löversenye.** A lóvágó iskolához bevezényelt katonatisztek szerdán löversenyt rendeztek Miskolcz és Sajó-Vámos között. A versenyben résztvett 15 lovas. A versenybírói tisztet *báró Beaulieu* cs. és kir. huszárkapitány töltötte, a versenyt pedig *Huber Károly* cs. és kir. huszárfőhadnagy, a lóvágó iskola vezetője intézte. A verseny eredménye a következő: Első lett: *Slapnicska Róbert* 65. gyalogsági hadnagy. Második *Seabó 65.* gy. ezr. hadnagy. Harmadik *Bassler János* IV. ker. csendőrhadnagy. Negyedik csik-szentkirályi *Balogh Imre* 25. gy. ezredhadnagya. Verseny után kedélyes lakomára gyűltek össze a versenyzők és vendégeik.

— **A zeneiskola hangversenye.** Magasfoku művészi élvezet vár városunk közönségére e hó 10-én. Akkor tartja ugyanis a városi zeneiskola nagyszabású hangversenyt a Korona-szálló dísztermében. A hangverseny minden egyes száma olyan, a mely magában véve is szenzációt képezne bármely nagy városban. Hát még így együtt! Nézzük csak, mikből fog állni a hangverseny műsora? Játszani fog egy kitűnő *katonai zenekar*. Énekelni fog az ország első dalárdája: a *miskolczi dalárégylet*. Ugyancsak énekelni fog a *zeneiskolai vegyes zenekar*, mely rövid idő alatt oly művészi fokra emelkedett, a milyennel ritka város dicsekedhetik. Hallani fogjuk *Lányi Ernő* virtuoz zongora játékát, *Recht Sándor* remek hegedűjátékát. Ezenkívül hazánk egyik legkitűnőbb előadó művésze: *Hidvégi Ernő*, a budapesti magyar színház tagja egy melodramát ad elő. Es ha mindezeket kívül még azt is meggondoljuk, hogy ebben a hangversenyben a zenei műformák egyik legszebb és legnehezebb fajtát: az *oratóriumot* is bemutatják, a melyet Miskolcz város közönsége legalább itthon még soha sem hallott; akkor csaknem bizonyosak lehetünk abban a tekintetben, hogy erre a hangversenyre minden mozgásra képes ember sietni fog. Hogy mindazok, a miket itt elmondottunk, igazak, arra bizonyágképpen ide igtatjuk a hangverseny műsorát, mely a következő:

1. Mozart: Nyitány a „*Varázsfuvola*“-ból, előadja: a *cs. és kir. 65-ik gyalogezred zenekara.*

2. Perez Davida: „Tenebrao factae sunt“, vegyeskar, a capella; előadja a *Miskolca Városi Zeneiskola énekkara*.

3. Handel: Alt-ária a „Messias“ cz. oratóriumból; éneklí *Szabó Piroka* urhölgy.

4. Hummel N. J. Zongorahangverseny (A moll) első rész: előadja *Lányi Lajosné*, (2 ik zongorán) *Lányi Ernő*.

5. *Lányi Ernő*: „Ez a világ a milyen nagy“ lyrai jelenet férfi- és zenekarra; előadja a *Miskolci Daláregylet*.

6. Beethoven: Románcz. (F dur), zenekarkisérlettel hegedűn előadja *Recht Sándor*.

7. Haydn: Részlet a „Teremtés“ cz. oratóriumból. zenekarral előadja a *Miskolca Városi Zeneiskola énekkara*. A szólórészleteket éneklí: *Uriel: Becht József, Gábriel: Márkus Frida, Ráfael: Beregszászy Károly*.

8. *Jókai-Liszt*: „A holt költő szerelme“ melodráma: előadja *Hidvéghy Ernő*. (Zongorán *Lányi Ernő*.)

9. Bellini-Terschak: Részlet a „La Sonnambula“ ból, fuvolaszóli zenekarkisérlettel, előadja a *cs. és kir. 65. gyalogezred zenekara*.

10. *Lányi Ernő*: „Négy eredeti magyar dal“ vegyeskar, előadja a *Miskolca Városi Zeneiskola énekkara*.

Kezdeté este fél 8 órakor. Helyárak: I. rendű ülőhely 3 kor., II. rendű ülőhely 2 korona. I. rendű karzatjegy 1 kor. II. rendű karzatjegy 60 fillér. Állóhely 1 kor. Diákjegy 50 fillér. Jegyek kaphatók a *Ferenczi, László és Vadász-féle* könyvkereskedésben és este a pénztárnál. A tiszta jövedelem egy, a zeneiskola részére beszerzendő hangverseny-zongora-pénzalapja javára fordítatik.

— **A miskolci polgár-egylet** holnap, május hó 4-én d. e. 11 órakor az egylet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: Az időközileg megüresedett elnöki, valamint igazgatói állásoknak titkos szavazat útján betöltése. Az elnöki állásra *Pataky Sándort*, az igazgatói állásra *Pflieger Ferenczet* óhatják megválasztani.

— **Vasárnapi munkaszünet a vármegyén.** A megyei tisztviselők részére vasárnap és ünnepnapokon rendeltileg megállapított munkaszünet már holnap, azaz május hó 4-én kezdetét veszi.

— **Magyar név.** *Poleczky* Antal miskolci lakos „Polgár“-ra, *Dolessel* Imre miskolci lakos „Ormai“-ra magyarosította vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel.

— **A bőripari szövetkezet válsága.** A szövetkezetek közös sorsát, úgy látszik, a szép jövővel biztató bőripari szövetkezet sem kerülhette el. Miként értesülünk, szabálytalan és hanyag kezelés miatt az egylet ügyeit rendezni kell, bár az egylet alapja ez idő szerint nincsen megingatva. A fővárosi központ az elnököt hivatalából letette, 250 frt tiszteletdíját megtagadta, a könyvelőt és üzletvezetőt pedig állásától fölmentette és az egylet anyagi helyzetének tisztázását kezébe vette. Cél tudatosabb kezelés, nagyobb ellenőrzés mellett, reméljük, sikerül az egylet ügyét ujjalag felvirágoztatni.

— **A zálogházak perczentje.** Sok irásban panaszkodunk már fel, hogy a szegény emberek utolsó menedékei: a zálogházak Miskolcson mily magas százalékot szednek azokért a kölcsönökért, a miket mindig csak értékre, rizikó nélkül aduak. A zálogház tulajdonosok a hatóságok megszorító intézkedéseire kérénynyel járultak a kereskedelmi miniszterhez a magas perczent megállapítása végett, de minden siker nélkül. A kérényyre most felelt a miniszter. A miniszter ugyanis rendeletet intézett az egyes városok közönségehez, melyben intézkedik a zálogházakról, illetőleg a közvetítőkről. A miniszter mindezekelött megállapítja a szedhető kamatmagasságát, a melyet arany- és ezüsneműek után *tizenkét* százalékban, egyéb ingóságok után pedig *tizenhét* százalékban engedélyez, e százalékban befoglaltatnak az összes kezelési, gondozási, őrzési díjak és illetékek,

valamint az állami bélyegdíj. Nem teljesíti a miniszter a zálogintézet tulajdonosok abbéli kérelmét sem, hogy csakis 20 koronán felüli összegeknél legyenek kötelesek jutalékkönyvet vezetni és nyugtákat kiadni. — Nem teljesíti azt a kérelmet sem, hogy a zálogintézet tulajdonosok 30 koronát meg nem haladó kölcsöneiről szóló zálogjegyek bélyegmentesek legyenek, mert ez által az államháztartás jelentékenyen károsodnék. — Nem teljesíti a miniszter az, kérelmet sem, hogy a budapesti orsz. takarékpénztár és zálog kölcsön-intézethez hasonlóan mondassak ki, hogy a legkisebb kölcsönösszeg 40 fillér Ezt részben egészen szegény néperkéiben nem hagyja jóvá a miniszter, a melynek ez a kölcsön többnyire a legszükségesebbre kell.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában az ügyvédi kamarai hírek között tévesen közöltük, hogy dr. *Végh Árpád* az ügyvédjelöltek lajstromából gyakorlat *nem folytatás miatt* töröltetett. A dolog úgy áll, hogy dr. *Végh Árpád* ügyvéd *ügyvédi képzés és a miskolci ügyvédek lajstromába történt felvétel* folytán töröltetett az ügyvédjelöltek lajstromából. Egyben megemlítjük, hogy dr. *Végh Árpád* ügyvédi irodája *Hunyadi-utca 25. sz. a. van.*

— **Utcáink tisztítása.** A ki egy kis körutra indul városunkban, lehetetlen, hogy meg ne botránkozzék a kövezet határtalan szennyességén. Valóban: undor fogja el az embert, látva a legfertelmesebb hulladékkal diszitett utcákat, melyek ott erjednek, rohadnak és száradnak a napon. Tesék most már elképzelni, hogy majd azután jó az utcasöpítés. Hogy mi van a levegőben egy egy utcasöpítés után, hiszszük, erre nem kell bővebben kiterjeszkedünk. De ne szaporítsuk a szót. Elég az hozzá, hogy utcáink tisztítása nagyon erősen kifogásolható, sőt határozottan elítélendő. Szükségesnek tartjuk, hogy e téren javítás történjék és pedig két irányban. Első sorban elengedhetetlen szükség, hogy az utcák *ne nappal söpörtessenek, hanem éjjel.* Így sokkal gyorsabban, mert háborítatlanul dolgozhatnak a munkások és a fölszálló maizmak sem fognak senkit megfertőzni. Másodsor szükséges, hogy a burkolatu utcák ne szározon, hanem vízzel tisztítassanak, mintegy leöblíttessenek. E sorainkat az előjáróság szives figyelmébe ajánljuk.

— **Igaz barátság.** Tíz év után a minap találkozott először két jó barát a Teréz köruton. A viszonzatásnak mindketen megörültek. Miután a váratlan találkozás a Török A. Tsa ismert bankháza előtt történt, ez a sors utmutatásának tekintették s közösen egy sorsjegyet vásároltak Török bankházában. Az idő csak haladt, a sorsjegyet azonban nem húzták ki. A játszok egyike elvesztette türelmét és midőn fizetni kellett volna, bejelentette barátjának hogy ő nem játszik tovább. Rövid gondolkodás után a másik elhatározta, hogy ő maga fizeti az egész sorsjegyet, azonban ugyanezen alkalommal felszolitotta barátját, hogy egy meg nem nevezhető jótékony célhoz járuljon hozzá 12 koronával. — Ezen kérelmet a régi jó barát készséggel teljesítette. Nyolcz nap mulva a sorsjegy tulajdonosa örömmel jelenti, hogy „számunk nagy nyereeményt nyert!“ „A mi sorsjegyünk? — kérdi a jó barát meglepetve — hiszen én már nem játszom!“ — De igenis, kedves barátom, mert a jótékony célra átadott pénzt sorsjegyünk megújítására fordítottam. Ugyanis nagy ostobaságnak tartottam, hogy elhagyjuk a jótéket éppen a főhuzás előtt!“ — Így kellene minden játékosnak gondolkozni. Mert ritkán fordulhat elő olyan eset, hogy egyik barát titokban megújítsa a másik barát sorsjegyét.

— **A beszakadt sir.** Borzalmas temetés folyt le a napokban vármegyénk egyik falujában. — *Bari* Samu cigányprimást temették, a ki szívhez szóló játékaival annyi idő óta gyönyörködte a helység lakosságát. És a ki életében olyan sokszor csalta ki a „sirva vigadó“ magyarok szeméből a vigság könnyeit, halálával a részvét, a bánat gyön-

gyeit pergette ki száz és száz szemből. — Az egész falu bánkodott halálán és szomorúan kísérték ki utolsó utjáig, hol a világi élet lecsukodik . . . De a sirnál — oh szörnyűség! — mi történt? . . . Megelevened a „Hamis tanu“ egy szakasza. A fekete föld a mint hűlt, a homokos területen ázott sir széle az oda csődült kíváncsi tömeg terhe alatt beszakadt, a koporsó a mélységbe zuhant. Ropogva szakadt föl födelének zára s az összerázott holttest kiesett belőle. Nagy rémület keletkezett erre. Nem volt más hátra, mint hogy a koporsót s a halottat ujjonnan kiemeljék. Csak hosszabb idő múltán hantolhatták be a sirt a babonás nép legnagyobb izgalma közepette. Szerencsére bal eset nem történt.

— **Itt a tavasz!** Minden, a mi él, kezdi levetni rideg köntösét. Fű, fa virág színes pompába öltözve fürdik a napsugárban. Fényárban uszik minden, a mi csak létezik, itt az Avas alatt, a Szinya és Sajó kies völgyében. Ámde minden fény sugar megdörög azon a fényes kirakaton, mely Szántó Mór pompában csillogó üzenetét jelzi. — A fény és pompa csalogat, hívogat és így nem lehet csodálkozni azon, hogy öreg és ifju, gazdag és szegény csak a Szántó Mór üzenetét siet, hogy tavaszi ruhaszükségletét megvásárolja. Miért igyekszik mostan mindenki oly rohamos lépésekkel a Szántó Mór üzenetét? Azért, mert abban az üzletben magyar gyárak szöveteiből annyi rengeteg öltöny van összehalmozva, hogy ott mindenki megtalálhatja és kiválaszthatja azt, a mi szemnek, szájnak tetszik. De nemcsak kiválaszthatja, hanem meg is veheti mesés olcsó áron, mert Szántó Mórnek az az üzleti elve, — a mitől soha el nem tér, — hogy, „a ki készpénzen vásárol, ne fizessen nagy árat.“ Nem is bánta meg meg meg soha senki, a ki hozzá ment vásárolni. Azért atyámia, a ki még tavaszi ruha dolgában szűkölködöl, csak siess, rohanj Szántó Mór üzenetét, ha ott vásárolsz, nem fogod megbánni.

x **Tavaszi idény.** *Dancz József* jó hírű divatruházában (Széchenyi-utca 85. sz.) a tavaszi idényre rendkívül izléses **angol és francia ruhakelmék**, legujabb chiné és liberté selyem, angol zephier, francia batiszt és blousokban különlegességek megérkeztek. **Szőnyegek és függöny-árúk**, mely cikkek árusításával végleg felhagy, rendkívüli jutányos áron kaphatók.

Meghatalmazás városi képviselők választásához darabonként 2 fillérért kapható *Szelényi és Társa* könyvnyomdájában.

x **Tavaszi divat.** *Szénássy Gyula* női ruhakelme, a *Szénássy, Hoffmann* és *Társsa selyem különlegességek* megtekinthetők **Arvai Sománál**, *Kazinczy-utca 5. sz. a.*, *Seper-szálloda* mellett.

Vőneky Mihály jőnevű szücsmester mai számunkban közölt hirdetésére e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Férfiaknak ingyen ! !

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos ered-

ménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érette bárhol magyarul, mire titoktartás mellett, postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarul könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 71 Elektrom Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Színház, művészet.

Szinészet.

Midőn lapunk az elmúlt szini idény végén a szintársulat egész működéséről s az egyes tagok átlagos művészi értékéről azt a véleményét fejezte ki, hogy nem egészen ütök meg azt a mértéket, a melyet Miskolcz műértő közönsége teljes joggal követel magának s hogy a legutolsó szini társulatnál már jobban szervezett társulatokat is látunk városunkban; őszinte kritikánk bizonyos körökben nagy mozgalmat idézett föl.

A sajtóban ugyan nem talált visszhangot az ellenkritika; de úgy az egyes „művésznők” pártfogói, mint a társulat szerényebb műgényű barátai souverain megrovásban részesítettek őszinte véleményünkért.

A legenyhébb ellenvetésök és kifogásuk ezen uraknak cikkünk ellen az volt, hogy mi a helybeli színészekkel szemben olyan igényeket támasztunk, mintha a Nemzeti Színház műsoráról és művész gárdájáról lenne szó.

Most tehát annál nagyobb meglepetéssel értesülünk a szini bizottság f. é. ápril 23-án hozott határozatáról, amelyben ezen szini bizottság utasítja Szalkay igazgatót, hogy az egyes szerepkörökre *jónevű, elősmert* tagokat szerződtessen, s az egyes magánszereplőket az eddigieknél *személyi kvalitásokban jobbakkal* pótolja, s végül, hogy az énekkart szaporítsa.

Nekünk a szini bizottság ezen önkénytelen kritikája a legnagyobb elégtételünk és legfényesebb bizonyítékunk arra nézve, hogy a hivatkozott cikkünkben sem elfogultak nem voltunk, sem pedig túlzott igényeket nem támasztottunk.

De mindenesetre ebből az esetből is erőt fogunk meríteni a jövőben arra nézve, hogy véleményünket őszintén, minden egyéb melléktekintettől függetlenül fejezzük ki.

K. B.

CSARNOK.

Az emberi megismerésről és tudásról

— Irta és a miskolci közművelődési egyesület április 20-iki ülésén felolvasta *Bihari* Ferencz. — 2.

Ez a szellem korbácsolja fel Kolumbusz Kristóf vérét, mire a genuai bátor tengerész

egy pár hitvány hajón nekivág a sötét és végnélküli Óceánnak, hogy Amerikát felfedezze; ez a szellem adja az ígét Copernicus ajkára, hogy nem a nap, hanem a föld forog a nap körül, dacára az érzéki látzatnak; ez a szellem ösztönzi Nansent és Andreét, hogy az északi sarkot kutassa, pedig rengeteg jéghegyek állják el az útját; ez a szellem hatja át a Descartes, Bacon, Humes, Leitnitz, Kaut és Schopenhauer agyvelejét, hogy gondolkozzanak az igazságról, a tudásról, a véghetetlen és fel nem fogható istenségről.

A tudás, az ismeretek után való vágy az nekünk, földi embereknek, a mit Ádám apánktól egyetlen örökség gyanánt kaptunk, olyan örökre ragyogó mécses ez, a mely mindig szemünkbe, agyunkba világít, bárha sokszor a lidérczény csalóka ruhájába öltözik is.

Ime, ezen pár sor keretében igyekeztem néhány vonással ecsetelni az emberiség törekvéseinek képét arról, a mit az agy ki-gondol és a szív csupán sejtve érez, a mi a rögs göröngyről felemeli a halandót. De ez még mind csak külső képe az emberi működésnek s a kérlelhetetlen agyvelő makacsul löki elibünk a kérdést: van-e valód és tökéletes tudás és ismeret? Gondolkodásunk nem éri be azzal, hogy a tavasz után eljő a nyár, hogy a táplálék az egészség és az élet fenntartására szolgál, hanem azt a kulcsot keresi, mely a természet legelrejtettebb zugainak ajtaját is képes felnyitni, hogy a mohó vágygyal eltelt lélek lássa a valót, az örökké valót, a kristálytisztá igazságot.

Lázás tekintettel és gondolattal ül a természet tudós az ő laboratóriumában, beállítja és igazgatja az ingát s az ingalengés segítségével bizonyítja a földnek saját tengelye körül való forgását; selyemmel dörzsöli meg az ebonit pálcát, hogy életre keltsen egy csodálatos és ismeretlen erőt, a villamosságot s ez a villamosság, a mit a legelsőbbbrangu inductorok is fejlesztenek, mozgásba hozzák a kocsikerekeit, melyek szélesen iramlanak utcainkon keresztül és megszegyeníti az éj sötéttségét ragyogó, szemképráztató tündöklésével. Tervez és alkot a léghajós, hogy a madarakat bámulatba ejtse repülésével; elmélázó fejjel és szívvel forgatja a pap szent könyveit, hogy a teremtés mélységes titkáról a fátyolt fellebbentse.

Vagy tovább menve, a belgyógyász tehetségének és tanulmányainak összes hatalmával igyekszik megtudni a belső szervek bonyolult diagnózisát, a mi ritka esetben si-

kerül pontosan, mivel szemmel be nem láthatni az élő testbe; vagy a vizsgálóbíró a logikának és megfigyelésnek összes apparátusát lecsatolja gondolkodásába, hogy kiderítse a gyilkost, a ki az éj leple alatt titokban ölt és rabolt. — Egy lépéssel tovább haladtunk feltett kérdésünk kidomborításában, de a felhozott esetek sem tartalmazzák még tisztán azt a példát, a mely megmagyarázza, hogy mit kelljen a dolgok valódi megismerésén értenünk, milyen tudásnak kelljen a dolgok valódi megismerésén értenünk, milyen tudásnak kell annak lenni, melyet abszoltnak, tökéletesnek nevezünk

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

Utazáskor felette alkalmas!

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva!

(Bizonyítvány Bécs, 1887. júl. 3)

Kalodont

Nélkülözhetlen

Fogcréme

A fogak tisztításához a szájvizek nem elegendők. A foghúson állandóan képződő ártalmas anyagok csakis mechanikai tisztítás által egy üdítő és antiszeptikus hatással bíró „Kalodont” fogtisztítószerevel távolíthatók el, mely az összes művelt államokban a legkitünőbb szernek bizonyult.

Gyógyhely

Gyönyörű és kellemes nyári üdülőhely. Vasutállomás: Pölschach (déli vasut), Bécstől 6 órányira. Idény május—szeptember.

Rohitsch-Sauerbrunn

„a zöld Stájerország gyöngye”

A Tempel és Styria forrás vize a karlsbadi és marienbadihoz hasonló. Gyógyhatásuk gyomor, bél, máj- és vesebaj, légzőszervi hurut, cukorbetegség és hólyagbajoknál. Szép, kiterjedt park, nagy lombos erdők és fenyvesek. Három nagy fürdőhelyiség, meleg, hideg és ásványfürdő. Tej-, savó- és kefir-kúra. — Kitűnő fürdőzenekar. — Játzóhelyek. — Kellemes társas élet. Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál

1901.

Látogatottság 3000 személy (legtöbb vendég fennállása óta)

az igazgatóság.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom, hogy a közelgő nyári idényre

téli ruhákat

továbbá szobaszőnyegeket, ablakfüggönyöket

utazó-bundákat

szőrme árukat

nyári gondozásra

ruhaneműeket

elvállalok.

Az átadott tárgyak gondozása saját házamban erre a célra épült helyiségben a legnagyobb gonddal és szakavatottsággal történik. Az összes gondozásra átadott tárgyak teljes értékig tűzkár ellen biztosítva vannak.

A közönség szives pártfogását kérem

VÖNEKY MIHÁLY

szücs, Miskolczon, Kazinczy-utca 4. sz. alatt (Seper-szállodával szemben.)

Az alább részletezett

magyar állampapiroknak 4° magyar koronajáradéokra

leendő conversiójáról a beváltási módokat mai napon nyilvánosságra kerülve, **most már** sietünk ügyfeleinket ezen körülményről értesíteni.

Beváltásra kerülnek az alább felsorolt értékpapírok, u. m.

1. az 1889. évi 4^{1/2}₀ államvasuti aranykölcsön kötvények,
2. az 1876. évi 5⁰₀-os magyar keleti vasuti kölcsönkötvények,
3. az 1888. évi 4^{1/2}₀ magy. vasuti beruh. elsőbbs. kölcsön-kötv.
4. az 1889. évi 4^{1/2}₀-os magyar államvasuti ezüst kölcsön-kötv.
5. 4^{1/2}₀ magyar regale kártalanítási kötvények.

A felsorolt kötvények beváltására szolgálatainkat midőn **teljesen díjmentesen** ajánljuk fel: egyszermind jelentjük, hogy **aláírási ivvel, prospectussal** s bővebb felvilágosítással a hivatalos órák alatt készségesen szolgálunk.

A bejelentések május hó 8-ig nyújthatók be.
Miskolcz, 1902. április 30.

Miskolczi Takarékpénztár.

Ügyvédi irodámat

folyó évi május hó 1-től a
Városháztér 7. szám alól

Erzsébettér 7. sz.

alá (Kovács Jánosné háza, I. emelet) helyezem át.

Dr. KOVÁCS JÓZSEF, ügyvéd.

Szabászat!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy jó hirnévnek örvendő varrodámban leánykákat a szabászat és ruhavarrás tanítására elfogadok.

Nagy gyakorlatom folytán **külön rendkívül olcsó árban** a szabászatot 5 óra alatt alaposan megtanítom.

Kmetty Julia,

Miskolcz, Szécheny-u. 41. (Máhr-ház)

Védjük érdekeinket és csak jó minőségű árukat vásároljunk olcsó árakon.

Üzletátalakítás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 15 év óta fennálló női és férfi divatáru-üzletemet tetemesen megnagyobbítottam és teljesen átalakítottam, a külföldi nagy áruházak mintájára, **szorosán szabott árakat** rendeztem be, melyeket dusan felhalmozott női és férfi divatáru-raktáram minden egyes cikkén láthatóvá tettem, úgy, hogy minden: **tulkövetelés ki van zárva.**

A rendkívüli olcsó árak mellett nagy forgalmat akarván elérni, az alanti olcsó árjegyzék-kivonatot a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom.

FÉRFI-OSZTÁLY:

12 drb legfinomabb ötszörös gallér	---	K	4.—
12 pár " " kézelő	---	"	7.—
3 drb jó minőségű redős mellü fehér ing	---	"	6.60
3 drb középmin. redős mellü " "	---	"	8.40
3 drb legfin. redős mellü fehér ing	---	"	13.50
3 drb hálóing, színes diszszel	---	"	6.90
3 drb Croise-nadrág, füzös	---	"	3.60
6 drb finom batiszt-zsebkendő	---	"	3.—
6 pár fegyházban kötött harisnya	---	"	3.—
1 drb tiszta selyem bélésű magánköttő	---	"	1.20
1 drb valódi angol nadrágtartó	---	"	1.50
1 drb legujabb férfi harisnyaköttő	---	"	1.—

NŐI OSZTÁLY:

Tavaszi női ruhakelmék 120 cm.	
széles tisz. gyapju	--- 2 kor.-tól 7 kor.-ig
Delainek legjobb minőségben	--- 1 kor. 20 fillér
Legjobb minőségű cartonok	--- 50—60 "
" " angol zephirek	--- 60—90 "
1 vég jó minőségű vászon 23 m.	7.50—12.— K-ig
1 " " " 38 "	19.— korona
1 " Lilium-vászon (egyedüli raktár)	--- 15.— korona
1 vég Schifon jó minőségű 23 m.	10.80 "
Hálókabátok diszítve	--- 2.40—18.50 K-ig
Női ingek	--- 1.90—9.50 "
Fekete és színes napernyők	--- 2.50—18.— "

Szalagok, csipkék, ruhadiszek és minden itt fel nem sorolt cikk megtekintésére — **vásárlási kényszer nélkül** — van szerencsém a n. é. közönséget meghívni.

Teljes tisztelettel:

Braunfeld Sándor,
MISKOLCZ, Széchenyi-utca 49. sz.

Védjük érdekeinket és csak jó minőségű árukat vásároljunk olcsó árakon.

Tulkövetelés és alku kizárva.

Tulkövetelés és alku kizárva.

3926. sz. **Árverési hirdetményi kivonat,**
tk. 1002.

A miskolci kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Elek János végrehajtatonak Németh Venczel végrehajtást szenvedő elleni 2243 korona követelés és jár. iránti ügyében az árverést a miskolci kir. törvényszék területén levő, a járdánházi 2. sz. tjb. A + 4-63. sz. a. foglalt ingatlanra 2243 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fenti megjelölt ingatlan az 1902. évi május hó 17-ik napjának d. e. 10 órákor Járdánháza községánál megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1902. évi márcz. hó 18-án.

A kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Hudák, kir. tvszéki bíró.

888. sz. **Árverési hirdetményi kivonat,**
1902. tkv.

A mező-esáthi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Selling Zsuzsanna végrehajtatonak Billik Ferencz végrehajtást szenvedett elleni 240 és 24 kor. tőkekövetelések és jár. iránti végrehajtási ügyében a mező-esáthi kir. járásbíró területén levő, az

1. emődi 169. sz. tjkvben A.+1. rdsz. 244 hrsz. a. foglalt egész ingatlanra 320 korona, 2. az ugyanottani 2. sor 244. hrsz. a. felvett egész kertre 143 korona,

3. az emődi 1054. tjkv. A.+1. sor 1485. hrsz. a. foglalt egész ingatlanra 64 korona.

4. az emődi 1331. sz. tjkvi A.+1. sor 1484. hrsz. a. foglalt egész ingatlanra az 1881. XX. t. cz. 156. §-a alapján az árverést 126 korona kikiáltási árban elrendelte s hogy a fenti ingatlanok 1902. évi május hó 22. napján délelőtt 9 órákor Emőd községánál megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Kelt Mező-Csáthon, 1902. márcz. hó 13-án. A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Balázs, kir. albiró.

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely- és épületlakatos
MISKOLCZ, Horváth-utca 12. szám.

↳ Alapított 1853. ↳
Első miskolci motorhajtásra berendezett

lemez- és lakatosáru üzlet.

Ajánlom újonnan berendezett nagyszabású műhelyemben készült **elejes és asztal-tűzhelyeimet**, mindenféle nagyság és kiállításban, falazva kül-, belföldi és majolikás cserepekkel: — ugyintén teljes vasból, csakis a legjobb anyagból s ezekből állandó nagy raktárt tartok készletben. Abban a helyzetben vagyok, hogy elegáns és csinos alakban, valamint gondos, czélszerű kivitelben mintaszerű és e mellett szolid és tartós munkát állíthatok elő, úgy, hogy bármely szolid konkurrencziával versenyezhetek.

Ismételárusítók kedvezményben részesülnek.

Elvállalok továbbá **épületvasalásokat, folyosó-, lépcső- és sir-rácsokat, vas-kapukat, Wertheim-szekrényeket**

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzokkal és költségvetéssel szívesen szolgállok.

Kösz-kályhákat napi 50 fill. díj mellett kölcsön adok.

Olesó tűzhely bevásárlási forrás.

Több gyalog- és lovasezred szerz. tisztí egyenruha szállító.

KOKÁLY TAMÁS ÉS FIA

férfi Szabók

MISKOLCZON, Széchenyi-utca 60 szám alatt
(Rosenberg Gyula szőnyegáruháza mellett)

Készítenek mindennemű

polgári ruhákat, egyenruhákat,
magyar díszruhákat, vadásruhákat,
sportruhákat, libériákat.

Nagy választék bel és külföldi szövetekben

Egyenruházati cikkekben főraktár.

PÉNZ- kölcson

mindennemű

sorsjegyekre és értékpapírokra,
arany, ékszerek, ruhanemű és mindennemű árukra **előnyös feltételek mellett** bármily összegig.

Krausz és Társa

Miskolcz, Kossuth-utca.

Alulírottak bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét

— a Weyrauch Kristóf és Társa-féle gyorsan száradó és szagtalan —

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

felhívni. — Ezen fénymáz a legjobb padlófémző szer, gyorsan szárad, szagtalan, igen tartós és mosható is. Kapható tisztán, szín nélkül, továbbá sárga és barna színekben. 1 kilós üveg ára 2 kor. 40 fill., 1/2 kilós üveg ára 1 kor. 30 fill.

Főraktára Miskolcz és vidékére

Weidlich Pál

fűszer-, bor- és magkereskedése a „fekete kutya”
MISKOLCZON.

Tisztelettel Weyrauch Kristóf és Társa.